

Full digitalisering av SME-företag!

XBRL (eXtensible Business Report Language) har kommit i ropet igen. Dels handlar det om bankernas och försäkringsbolagens rapportering till Finansinspektionen och vidare till EBA respektive EIOPA, dels om börsbolagens årsredovisningar enligt IFRS. Nyheten innebär att XBRL blir formatet för digitalisering av rapporterna. Tillämpningen av XBRL blir ett obligatorium. Förändringarna medför en stor omställning för de berörda organisationerna. Omställningskostnaderna för digitaliseringen är i princip engångsinvesteringar, som innebär att rapportmottagarna maskinellt får tillgång till en avsevärt stor mängd data, som ger helt nya egenskaper till de rapporterade företagen. De berörda företagen utgör bara högst 2 % av det totala antalet företag. Men vad händer med den stora mängden företag, SME-företagen? I Sverige är de drygt en halv miljon till antalet.

Bolagsverket har fastslagit en digital taxonomi för en årsredovisning, K2. Denna avses att bli obligatorisk 2021.

Vidare har Nordiska Rådet tagit ett initiativ med NSG (Nordic Smart Government). NSG anser att en digitalisering av årsredovisningen ger en stabil bas för att söka utmärkande egenskaper hos de rapporterade företagen. NSG konstaterar dock att årsredovisningarna redovisar resultat från 1-1½ år bakåt. Vid beslut om t.ex. kreditgivning krävs ofta mer aktuell information och det är heller inte säkert att årsredovisningen ger den profil på företaget som en kreditgivare önskar. NSGs vision är att transaktions/kontoinformation enkelt kan hämtas ut från företagen. Företagens intresse är att informationen finns digitalt tillgänglig, men hålls skyddad och inte blir offentlig annat än på summerad/aggregerad nivå.

BAS-kontoplan som standard

Sverige har till skillnad från de allra flesta länder en baskontoplan som de facto-standard för konteringen. 95 % av företagen följer BAS-intressenternas förenings BAS-kontoplan. Det här ger fantastiska förutsättningar för en digitalisering på kontonivå, men dilemmat är att BAS-föreningens kontoplan inte är maskinläsbar. Trots att företagen noggrant följer BAS-föreningens redovisning enligt Bokföringsboken blir inte konteringen maskinläsbar. Det blir i stället varje mjukvaruföretags uppgift att göra kopplingar från företagets kontering till respektive rapport. Bolagsverket har i en reference linkbase angett hur en sådan koppling ska ske till en årsredovisning, men dessa kopplingar kan bara göras manuellt av mjukvaruföretagen, inte digitalt. För varje annan rapport, t.ex. till en bank, ett kreditinstitut, ett försäkringsbolag eller internt till styrelsen i ett företag, måste mjukvaruföretagen göra manuella kopplingar till de specifika rapporterna för att de ska bli tillförlitliga. Med 8000 möjliga konton blir felkällan stor och det blir dyrt för företagen som är de som i slutändan får betala.

En standardiserad, maskinläsbar kontoplan kommer att resultera i en radikalt ökad jämförbarhet mellan företag och blir en nyckel för att förenkla fusioner av företag och vid koncernredovisning.

Initiativ från BAS-föreningen

BAS-föreningen har nu tagit ett initiativ att remittera frågan om införandet av en maskinläsbar BAS-kontoplan till olika intressenter.

Att göra en till innebörden redan färdigdefinierad BAS-kontoplan maskinläsbar kostar bara en bråkdel av vad digitaliseringen av t.ex. en årsredovisning eller rapportering till EBA eller EIOPA gör.

En maskinläsbar kontoplan innebär att rapportmottagaren maskinellt via kontona kan få del av en avsevärt mer detaljerad information om företagen, något som väsentligt ökar skärpan och minskar riskerna i mottagarens specifika bedömning av företaget. Det innebär också att kopplingen mellan BAS-kontona och mottagarrapporten kan ske maskinellt. Det medför att färdiga rapporter kan genereras sekundsnabbt utifrån företagets kontering och mottagarnas mallar. Utan en maskinläsbar kontering går stora delar av konteringens värde förlorad utanför företaget.

Regeringens mål för it-politiken är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Vi står nu inför ett digitalt vägskäl. Att årsredovisningen blir digital är positivt, men det löser ju bara frågan om digitalisering gentemot myndigheterna enligt lagstiftningen. För det stora antalet rapportmottagare och analytiker är det viktigt

1. att den finansiella företagsinformationen kan hämtas ut via maskinläsbar kontering och inte bara på årsredovisningsnivå samt
2. att kunna få del av färsk information, inte 1-1½ år gammal.

Förverkligandet av BAS-föreningens initiativ gör att Nordic Smart Governments vision är möjlig att genomföra. Sverige kan, som ett led i smidiga affärstransaktioner, få en internationellt överlägsen precision för vitt skilda sorters finansiell rapportering från SME-företag. Vi får inte tappa den möjligheten!

Bedömd resursåtgång

Införandet av en maskinläsbar baskontoplan innefattar följande moment:

- Bestämma ansvarig organisation (<½ årsarbetskraft),
- göra taxonomischema med länkdatabaser (2 årsarbetskrafter) samt
- underhålla taxonomischema och länkdatabaser (<¼ årsarbetskraft/år).

Bengt-Ove Palmgren
Företagarna

Erik Mjöberg
Certifierad av XBRL International